

Konkurencja i współpraca międzynarodowa.

Jan W. Bossak

Autor adresuje książkę do Czytelników pragnących lepiej zrozumieć procesy rozwoju gospodarczego we współczesnym świecie. Do studentów, ekonomistów i polityków oraz wszystkich, którzy nie znajdują zadowalającej odpowiedzi w tradycyjnych teoriach i wyjaśnieniach. Przedmiotem książki jest odkrywanie na nowo w warunkach globalizacji, liberalizacji, innowacji sensu i znaczenia konkurencji i współpracy międzynarodowej. Główną tezę książki jest stwierdzenie, że w warunkach globalizacji i liberalizacji tylko kraje otwarte, dbające o rozwój kapitału ludzkiego i traktujące przedsiębiorczość, wolność wyboru, konkurencję i innowacyjność społeczeństwa jako dobro publiczne tworzą trwałą podstawę konkurencyjnej gospodarki zdolnej sprostać wyzwaniom i wykorzystać możliwości, jakie oferuje współpraca międzynarodowa.

Z opinii recenzenta prof. zw. dr. hab. Janusza Gołębiowskiego:

Książka w inspirujący sposób przedstawia nowy paradygmat rozwoju (...) uzupełnia klasyczne podejście o czynniki jakościowe związane z kapitałem ludzkim, innowacjami i instytucjami (...). Dodatkowym walorem książki jest próba integracji podejścia makroekonomicznego z ujęciem mikroekonomicznym (...) oraz (...) zaprezentowania gospodarki światowej z perspektywy szans, możliwości zagrożeń oraz wyborów, z jakimi spotyka się zarówno przedsiębiorca, jak i polityk gospodarczy.

Spis treści:

Wprowadzenie

Rozdział 1

Przedsiębiorczość, konkurencja i współpraca w teorii ekonomii międzynarodowej

- 1.1. Merkantyizm. Przedsiębiorczość i ryzyko
- 1.2. Merkantyizm protekcyjny. Akumulacja kapitału
- 1.3. Przedklasyczna teoria przedsiębiorczości Richarda Cantillona
- 1.4. Ekonomia klasyczna. Społeczny podział pracy i wymiana międzynarodowa
- 1.5. Ekonomia neoklasyczna. Specjalizacja, skala, efektywność
- 1.6. Ekonomia narodowa i protekcjonizm. Aktywna rola państwa
- 1.7. Chrześcijańska myśl ekonomiczna. Wolny wybór, przedsiębiorczość, współpraca
- 1.8. Wiedeńska szkoła ekonomiczna i J. Schumpeter. Przedsiębiorczość i innowacje
- 1.9. Keynesizm. Interwencjonizm. Makroekonomia
- 1.10. Monetarizm. Wolny wybór
- 1.11. Neoliberalna szkoła podaźowa. Produktywność, konkurencyjność
- 1.12. Społeczna gospodarka rynkowa i *welfare state*. Konkurencja i harmonia społeczna
- 1.13. Ekonomia instytucjonalna. Instytucje, system ekonomiczny i polityka
- 1.14. Ekonomia jako społeczny proces rynkowy

Rozdział 2

Przedsiębiorczość, konkurencja i współpraca rynkowa

- 2.1. Rynek jako dynamiczny proces społeczny

- 2.2. Przedsiębiorczość i przedsiębiorca
- 2.3. Przedsiębiorczość a społeczny podział pracy i wymiana
- 2.4. Wolność wyboru a istota konkurencji rynkowej
- 2.5. Konkurencja a dynamika rynkowa
- 2.6. Konkurencja a łańcuch wartości rynkowej
- 2.7. Przedsiębiorczość i konkurencja a czas i ryzyko
- 2.8. Przedsiębiorczość i konkurencja a przestrzeń
- 2.9. Przedsiębiorczość i konkurencja a postęp ekonomiczny

Dodatek 1

Rozdział 3

Instytucje a przedsiębiorczość, konkurencja i współpraca międzynarodowa

- 3.1. Wolność, instytucje i współpraca międzynarodowa
- 3.2. Instytucjonalne ograniczenia wolności, przedsiębiorczości i konkurencji
- 3.3. Jakość instytucji a wolny wybór, koszty transakcyjne i ryzyko
- 3.4. Strukturalne ograniczenia wolności, przedsiębiorczości i konkurencji
- 3.5. Ochrona konkurencji na świecie
 - 3.5.1. Przedsiębiorczość i konkurencja dobrem publicznym
 - 3.5.2. Duch konkurencji a prawo
 - 3.5.3. Ustawy antymonopolowe
 - 3.5.4. Ochrona przed nadmierną koncentracją i nieuczciwymi praktykami
 - 3.5.5. Zapobieganie kartelizacji
 - 3.5.6. Pomoc publiczna a konkurencja

Rozdział 4

Czynniki i rodzaje przedsiębiorczości i konkurencji

- 4.1. Czynniki zwiększające przedsiębiorczość i konkurencję
 - 4.1.1. Szeroki zakres wolności ekonomicznej, społecznej i politycznej
 - 4.1.2. Wzrost ochrony prawnej własności prywatnej i obrotu gospodarczego
 - 4.1.3. Liberalizacja stosunków gospodarczych z zagranicą
 - 4.1.4. Demonopolizacja, deregulacja, prywatyzacja
 - 4.1.5. Rewolucja ICT
 - 4.1.6. Ekspansja FDI i TNC
 - 4.1.7. Działalność MFW, Banku Światowego, SOH i innych organizacji międzynarodowych
- 4.2. Czynniki ograniczające przedsiębiorczość i konkurencję
 - 4.2.1. Niedostateczna ochrona prawna własności prywatnej i działalności gospodarczej
 - 4.2.2. Monopolizacja i praktyki monopolistyczne na świecie
 - 4.2.3. Bariery wejścia
 - 4.2.4. Oligopol
 - 4.2.5. Ochrona prawna własności intelektualnej
 - 4.2.6. Wzrost udziału państwa w podziale dochodu narodowego
 - 4.2.7. Interwencjonizm antycykliczny
- 4.3. Rodzaje przedsiębiorczości
 - 4.3.1. Przedsiębiorczość a interes społeczny i prawo
 - 4.3.2. Przedsiębiorczość arbitrażowa w sferze obrotu handlowego i finansowego
 - 4.3.3. Przedsiębiorczość dostosowawcza w sferze produkcji
 - 4.3.4. Przedsiębiorczość innowacyjna

- 4.3.5. Przedsiębiorczość wysokiego ryzyka
- 4.3.6. Przedsiębiorczość naśladowcza
- 4.3.7. Spekulacja rynkowa
- 4.4. Rodzaje konkurencji rynkowej
 - 4.4.1. „Drapieżnicza”
 - 4.4.2. Wolna
 - 4.4.3. „Monopolistyczna”
 - 4.4.4. Kosztowo/cenowa
 - 4.4.5. Asortymentowa
 - 4.4.6. Markowa i jakościowa
 - 4.4.7. Nowości i innowacje
 - 4.4.8. Indywidualna, grupowa i sieciowa
 - 4.4.9. Destrukcyjna i wyniszczająca
 - 4.4.10. „Doskonała”
 - 4.4.11. Konkurencja lokalna, regionalna, krajowa i międzynarodowa
 - 4.4.12 Konkurencja na rynkach pracy, kapitału i własności intelektualnych

Rozdział 5

Innowacje a rozwój rynku i globalna współpraca

- 5.1. Współczesny paradygmat rozwoju
- 5.2. Innowacje a rynek
- 5.3. Istota i rodzaje innowacji rynkowych
- 5.4. Ekonomia innowacji
 - 5.4.1. Innowacje w ekonomii
 - 5.4.2. Innowacje, dynamika i równowaga ekonomiczna
- 5.5. Technologie ICT a rewolucja informacyjna
- 5.6. Innowacje a ochrona praw własności intelektualnej
- 5.7. Innowacje a *venture capital*
- 5.8. Innowacyjność krajów. Analiza porównawcza
- 5.9. Amerykańska strategia innowacji
- 5.10. Europejska strategia innowacji

Rozdział 6

Konkurencja i współpraca międzynarodowa

- 6.1. Liberalizacja i neomerkantylizm
- 6.2. Globalizacja konkurencji i współpracy
- 6.3. Podmioty aktywnie uczestniczące w międzynarodowej konkurencji i współpracy
- 6.4. Konkurencyjność międzynarodowa gospodarki
 - 6.4.1. Efektywność, produktywność, sprawność
 - 6.4.2. Konkurencja a konkurencyjność kraju
 - 6.4.3. Pozycja rynkowa i konkurencyjna kraju
 - 6.4.4. Przewaga konkurencyjna kraju i jej źródła
 - 6.4.5. Koncentracja i centralizacja kapitału a konkurencja
- 6.5. Zdolność konkurencyjna i atrakcyjność inwestycyjna kraju
- 6.6. Etapy rozwoju a zmiany w źródłach przewagi konkurencyjnej
- 6.7. Konkurencja i współpraca sektorowa. Uwarunkowania

Rozdział 7

Metody oceny konkurencyjności i umiędzynarodowienia gospodarki

- 7.1. Zakres i metody analizy
- 7.2. Analiza wyników i analiza potencjału
- 7.3. Stopień liberalizacji, otwartości gospodarki
- 7.4. Konkurencyjność obrotu gospodarczego z zagranicą
- 7.5. Rankingi międzynarodowe
 - 7.5.1. Wolności ekonomicznej. *Economic Freedom Report* i *Economic Freedom of the World*
 - 7.5.2. Otoczenie instytucjonalne. Raport *Doing Business*
 - 7.5.3. Konkurencyjności. *World Competitiveness Yearbook*
 - 7.5.4. Zdolności konkurencyjnej. *Global Competitiveness Report*
 - 7.5.5. *European Union Competitiveness Report*
- 7.6. Ujęcia bilansowe
 - 7.6.1. Salda
 - 7.6.2. RCA
 - 7.6.3. Rachunek bieżący bilansu płatniczego a operacje wyrównawcze
- 7.7. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna kraju
- 7.8. Finanse i dług publiczny a międzynarodowa pozycja finansowa kraju
- 7.9. Płynność i ryzyko finansowe kraju
- 7.10. Konkurencyjność a kurs walutowy i *terms of trade*
- 7.11. Pozycja konkurencyjna kraju
- 7.12. Atrakcyjność i ryzyko inwestycyjne kraju
- 7.13. Metody oceny konkurencyjności kraju
- 7.14. Metody oceny zdolności konkurencyjnej kraju
- 7.15. Metody oceny sytuacji finansowej kraju

Rozdział 8

Konkurencyjność międzynarodowa i wartość przedsiębiorstwa

- 8.1. Własność, przedsiębiorczość i konkurencja a zarządzanie
- 8.2. Strategia zarządzania a zdolność konkurencyjna i wartość
- 8.3. Konkurencyjność a wartość i atrakcyjność inwestycyjna przedsiębiorstwa
- 8.4. Łańcuch wartości a źródła przewagi konkurencyjnej
- 8.5. Pozycja konkurencyjna przedsiębiorstwa
- 8.6. Tworzenie przewagi konkurencyjnej firmy
- 8.7. TNC. Umiędzynarodowienie działalności gospodarczej
- 8.8. Korporacje transnarodowe (TNC) a konkurencja i konkurencyjność
- 8.9. Metody oceny konkurencyjności i wartości przedsiębiorstwa
- 8.10. Metoda SWOT
- 8.11. Klimat inwestycyjny. Ratingi finansowe

Rozdział 9

Finanse a konkurencja i konkurencyjność międzynarodowa

- 9.1. Międzynarodowy system finansowy a konkurencyjność gospodarek
- 9.2. Liberalizacja i rewolucja ICT a finanse międzynarodowe
- 9.3. Sfera finansowa i realna
- 9.4. Problemy międzynarodowej równowagi płatniczej
- 9.5. Kryzys finansowy i dostosowanie

- 9.6. Spekulacje finansowe i *moral hazard*
- 9.7. Zaufanie i konkurencja a efektywność rynku finansowego
- 9.8. Polityka monetarna i dostosowawcza EUM a błędy w polityce konkurencji UE
- 9.9. Kryzys finansów międzynarodowych a pozycja finansowa i konkurencyjność kraju

Bibliografia

Spis tabel

Spis rysunków